“Hem trobat nous pavellons dòrics a Vil·la Adriana, un estil en desús des d’August”

Entrevista a Adalberto Ottati, investigador en formació de l’ICAC i codirector d’excavacions a Vil·la Adriana de la Universitat La Sapienza de Roma

“Hem trobat nous pavellons dòrics a Vil·la Adriana, un estil en desús des d’August”

Des del 2006 Adalberto Ottati (ICAC) és codirector juntament amb el

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

professor Patrizio Pensabene de les excavacions que fa la Universitat de La Sapienza de Roma a Vil·la Adriana (Tívoli). Gràcies a un conveni amb aquesta universitat, l'ICAC és partícip del projecte des del 2011. La tesi d'Adalberto Ottati tracta de l'anomenada Acadèmia de Vil·la Adriana. A l'octubre comença la campanya 2012.

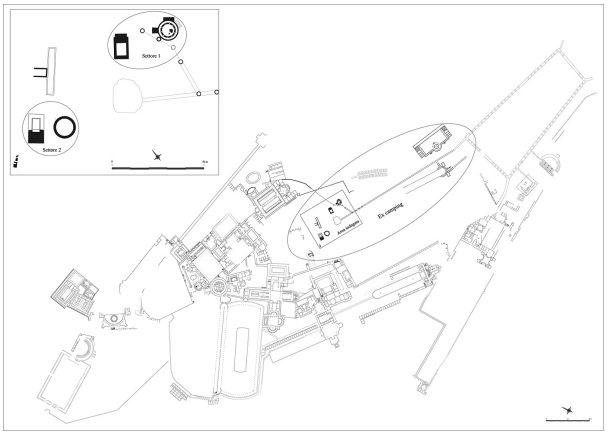
Aquest jaciment deu ser dels més coneguts i excavats.

El problema és que té una extensió de 120 hectàrees! Es coneixen força bé els grans edificis, però les construccions petites o mal conservades, no tant. A nosaltres se'ns ha concedit una àrea d'excavació corresponent a l'antic càmping. Tot està molt arrasat, excepte la zona de la tomba republicana, una estructura circular que semblava un túmul i que era l'únic que es veia.

L'heu estudiat?

Sí, juntament amb els voltants. Aquest edifici en realitat forma part d'un complex de quatre pavellons (vegeu zona encerclada al mapa de sota) que crèiem que decoraven el jardí.

Mapa del jaciment, amb la zona de les estructures rectangulars encerclada.

I era així?

Sí, decoraven el jardí, un jardí ric d'estructures templàries, el que anomenem un jardí idil·licosagrat, com hem vist en pintures del segles II i III. Els pavellons havien de ser com els que veiem en aquestes pintures. De fet no s'han trobat mai a Vil·la Adriana. Alguns edificis trobats semblaven torres circulars.

Una l'heu excavat.

Sí, no ens esperàvem trobar el que hem trobat: un columnat de marbre pentèlic no al voltant de l'edifici, sinó al primer pis, per la part de dins, i ricament decorat!

Quina altra troballa heu fet?

Hem trobat un quart edifici rectangular a prop d'un de circular, de manera que podem dir que en total hi ha dos pavellons circulars, amb un diàmetre d'uns 10 metres, i dos pavellons rectangulars, d'uns 16 metres de llarg i 8 d'ample. També hem trobat molts fragments d'estàtues. Algunes les hem pogut reconstruir, i hem vist que sobretot es tracta de figures

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

de dones.

Què més té de significatiu?

Aquest quart edifici estava arrasat però encara té marques que permeten reconstruir què hi havia a sobre, és a dir, el columnat. El més interessant és que tot està decorat amb estil dòric. Pertany a la revisitació de l'època clàssica que fa Adrià, un emperador molt filohel·lenístic. L'estil dòric estava en desús des de l'època d'August!

Esquerra: trossos de columna en marbre pentèlic de l'edifici anomenat mausoleu o tomba, i paviment de marbre *giallo antico portasanta*. Dreta: part frontal de la fundació d'un temple rectangular, una troballa de les excavacions del 2011.

Adrià fa el “Versalles” de l’època, s’ha dit.

Adrià volia allunyar de Roma el centre del poder i fa una ciutat autònoma, una vil·la entre privada i pública, que emperadors posteriors no fan servir. En aquesta residència tot està calculadíssim, tots els pavellons estan organitzats perfectament.

I a sota terra hi ha una altra ciutat.

Sí, com un metro! Tot el que calia per fer funcionar la ciutat no s’havia de veure, no podia estar en contacte amb la vida de “dalt”.

Diuen que encara no se sap on eren les cuines.

Potser a prop de la nostra zona, perquè hi hem trobat molta ceràmica!

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Què representa per a tu, arqueòleg i de Tívoli, excavar a Vil·la Adriana?

He “nascut” a Vil·la Adriana! M’hi he format. Aquí m’he pogut enfrontar a construccions originals, on encara s’hi conserva molt de com es construïa en època romana. Ara, amb la tesi, m’enfronto a la ideologia d’un moment de l’imperi romà a través de l’arquitectura i la decoració, a allò que volia dir l’emperador a través sobretot de l’estatuària.

Què volia dir?

Volia donar una imatge de la seva política, pacífica i alhora cosmopolita, unint mites de tot arreu de l’Imperi.

Carme Badia i Puig (text i fotos de l’entrevistat)

Agost del 2012